

Primera edició: novembre del 2022

© del text i de la selecció de les imatges:
Esteve Vilarrúbies Sánchez

© de les fotografies:
Esteve Vilarrúbies Sánchez

© de la introducció:
Lluís Permanyer Lladós

© de la recerca documental:
Esteve Vilarrúbies Sánchez
i Josep Maria Roig

© d'aquesta edició:
Editorial Efadós

EDITORIAL EFADÓS
Carrer d'Edison, 3 · Nau A
Pol. ind. les Torrenteres
08754 El Papiol (Barcelona)
Telèfon 93 673 12 12
efados@efados.cat
www.efados.cat

Amb el suport de:

Disseny:
Editorial Efadós

Coordinació editorial:
Isabel Grabulosa

Assessorament lingüístic:
M. Neus Doncel Saumell

ISBN: 978-84-19239-54-9
Dipòsit legal: B-19685-2022
Imprès a Catalunya

Tota forma de reproducció, distribució, comunicació pública
o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada
amb l'autorització dels seus titulars, salvant l'excepció
prevista per la llei. Si necessiteu fotocopiar o escanejar
algun fragment d'aquesta obra, dirigiu-vos a CEDRO
(Centre Espanyol de Drets Reprogràfics). www.cedro.org

ÍNDEX

Consideracions prèvies	11	Restauració	112
Introducció	13	23. Bar Cèntric	114
Hostaleria	14	24. Bar Pastís	116
1. Hotel Nouvel	16	25. El Xampanyet	120
2. Hotel España	20	26. El Gran Cafè	122
3. Hotel El Palace Barcelona ...	26	27. La Cova Fumada	124
4. Majestic Hotel & Spa	32	28. La Licorera	128
5. Hotel Oriente	38	29. Quimet & Quimet	130
6. Hotel Peninsular	42	30. Restaurant Reñé	132
Alimentació	48	31. Bar Alegria	136
7. Cansaladeria Puig	50	32. Restaurant Bonanova	138
8. Fargas	54	33. Can Punyetes	140
9. La Lleteria	60	34. Granja Vendrell	142
10. Mantequería Lasierra	62	Salut	144
11. Planelles Donat	64	35. Farmàcia 1561	146
Moda i complement	66	36. Farmàcia Mauri	150
12. Calçats Ponsà	68	37. Farmàcia García Pastor ...	152
13. Gancedo	72	38. Farmàcia Serralta	154
14. Barreteria Obach	74	Oficis i indústria	156
15. Joieria Bagués Masriera	78	39. Amadeo Carbonell	158
16. Unión Suiza	82	40. Cereria Gallissá	160
Oci i cultura	86	41. Drogueria Gomara	162
17. Casa Parramon	88	42. Estanc Palau	164
18. Gràfiques Molero	92	43. Pintures Jordi	166
19. Monge	94	44. Ferreteria Sant Antoni	170
20. Sala Parés	98	45. Passamaneria Soler	172
21. La Paloma	102	Bibliografia	175
22. Espai Quera	108		

CONSIDERACIONS PRÈVIES

MATEIXA UBICACIÓ I MATEIXA ACTIVITAT

La data que acompanya el títol amb el nom de l'establiment en cada pàgina correspon a l'any a partir del qual l'establiment està ubicat en aquell indret fent la mateixa activitat (independentment que hagi estat regentat per diferents titulars, amb diferents noms comercials): **mateixa ubicació i mateixa activitat**. Aquest criteri pretén evitar confusions respecte a l'any de fundació del negoci, que moltes vegades ha tingut lloc en una altra ubicació. Si bé la data fundacional també queda recollida en aquesta edició, es considera que l'objecte del llibre és l'establiment en la seva ubicació actual.

ESTABLIMENTS DE VALOR PATRIMONIAL

Tot i que el criteri de MATEIXA ACTIVITAT en un mateix indret marca la presència dels establiments en el llibre, hi ha algunes excepcions, com ara El Gran Cafè o el Restaurant Reñé, que, malgrat fer una activitat diferent de la inicial, tenen un valor patrimonial important, fet pel qual són presents en aquesta edició.

ACREDITACIÓ DOCUMENTAL DE LA DATA DE LA UBICACIÓ ACTUAL

Per tal d'acreditar l'any a partir del qual l'establiment està ubicat a l'emplaçament actual realitzant la mateixa activitat s'ha fet un ampli treball de recerca basat en els anuaris comercials de l'època. Aquest tipus d'anuaris, almanacs o guies suposen una fotografia fixa de l'activitat econòmica, professional i sectorial d'aquell moment, i avui són una font bàsica i objectiva per certificar les activitats comercials i les ubicacions.

S'ha evitat en la mesura del possible donar validesa a les dates basades en la transmissió oral, especialment en aquells establiments més antics. En aquest sentit ha estat d'una gran utilitat el material acreditatiu aportat pels mateixos establiments (factures antigues, contractes, publicitat, premsa, fotografies...). També s'ha consultat diferent bibliografia amb la qual s'ha contrarestat la informació.

CODI QR. ACTUALITZACIONS

Per tal de mantenir actualitzada la informació dels diferents establiments amb noves dades d'interès que puguin anar sorgint en un futur, cada pàgina porta imprès un codi QR que enllaça amb el portal web www.rutadelsemblematics.cat, la guia en línia més completa feta fins al moment sobre les botigues emblemàtiques, amb una àmplia informació sobre la seva història, la seva oferta comercial i les imatges d'ahir i d'avui, i en la qual és possible passejar pel seu interior amb sorprenents *tours* virtuals.

NOTES HISTÒRIQUES

Si bé aquest llibre és bàsicament fotogràfic, incorpora tres nivells d'informació rellevants: una breu presentació de l'establiment, els seus elements patrimonials destacats i les dates més remarcables del negoci expressades en anys amb informació d'interès, com ara la fundació del negoci, els diferents titulars, els diferents noms comercials, etc. En alguns establiments s'ha cregut convenient afegir unes breus «Notes històriques» amb informació ampliada que ajuden a contextualitzar el negoci.

INTRODUCCIÓ

Més que hotels

LLUÍS PERMANYER

Aquest llibre ofereix una novetat respecte el primer volum: inclou una rescuda selecció d'hotels que encapçalen el mateix ventall de sis classes d'establiments comercials que segueix a continuació, amb la qual cosa el nombre d'establiments és notable pel seu total.

Els hotels són molt rellevants i és molt encertat que mereixin una posició destacada. La majoria va triar punts força centrals i va enlairar edificis de dimensió enorme que no podien passar inadvertits, i, si eren alçats en un xamfrà, encara era millor. L'hotel és un lloc de recepció per als de fora, la qual cosa contribueix a donar-hi més categoria si hi desfilen visitants d'allò més famosos, sense oblidar fins i tot monarques. L'hotel també és un lloc de trobada per als ciutadans, on es trenen i perfeccionen les relacions socials amb motiu de celebrar-hi festes d'allò més variades o altres actes, com, per exemple, els culturals.

Els italians van ser els qui primer van introduir l'aventura empresarial de l'hotel de categoria quan encara manaven les fondes. Va arribar després el moment que un Francesc Cambó amb visió internacionalista i grandiloqüent va prendre la iniciativa d'aconseguir la concessió d'un Ritz a Barcelona: considerava que aquí mancava un establiment d'aquell nivell mundial. Va ser un encert.

El lloc sempre ha estat decisiu per als hotels. Al principi, a mitjan segle XIX, la Rambla oferia una situació immillorable: a prop del port i llavors la millor via pública sense cap mena de competència. Després, la categoria es va desplaçar a l'Eixample.

La pretensió d'exhibir el luxe no solament afectava, com és lògic, la façana, sinó també la decoració interior, que reflectia el gust i l'estil de l'època. Amb motiu de la reforma de l'Hotel España, es va contractar l'acreditat arquitecte Lluís Domènech i Montaner, que no va dubtar a incorporar-hi dos artistes de primera categoria: el pintor Ramon Casas i l'escultor Eusebi Arnau. Aquell conjunt artístic preservat és ara l'atractiu més apreciat, fins i tot pels barcelonins.

A grand, ornate hotel lobby with high ceilings. The walls are covered in marble, and there are large, dark marble columns. A large, multi-tiered chandelier hangs from the ceiling. In the center, there is a revolving glass door. To the left, there is a seating area with two leather chairs and a small table. To the right, there is a reception desk with a staff member in a uniform. The floor is made of polished marble with a large circular pattern in the center.

HOSTALERIA

1. Hotel Nouvel
2. Hotel España
3. Hotel El Palace Barcelona
4. Majestic Hotel & Spa
5. Hotel Oriente
6. Hotel Peninsular